

تاریخ انتشار: یکشنبه 26 مرداد 1393

باید رابطه با سعودی را احیا کرد

سید حسین موسویان طی یادداشتی در گلف نیوز به لزوم بازنگری در روابط بین ایران و عربستان سعودی و احیای مجدد پیوندهای بین دو کشور پرداخته است.

به گزارش تسنیم سید حسین موسویان طی یادداشتی در گلف نیوز به لزوم بازنگری در روابط بین ایران و عربستان سعودی و احیای مجدد و هرچه سریعتر پیوندهای بین دو کشور پرداخته است که در ذیل می خوانید:

خاورمیانه در آشوب فرو رفته و نیاز دارد که دو قدرت منطقه ای، ایران و عربستان، اختلافات با یکدیگر را در تلاش برای پرداختن به مسائل امنیتی مهم و فوری منطقه کنار بگذارند. هیچ کس منکر نیست که رقابت بین ایران و اعراب و نیز جدایی فرقه ای ریشه ای عمیق دارد و برای بهبود آن نیازمند گفتگو و تعاملی جدی هستیم. بی اعتمادی تاریخی بین ایران و عربستان به چندین دهه پیش برمی گردد و در پی حمایت سعودی ها از تهاجم صدام حسین به ایران که منجر به جنگی هشت ساله شد، به اوج خود رسید.

در دهه گذشته، در نتیجه تغییر آرایش منطقه ای به نفع تهران - حمله آمریکا به افغانستان و عراق باعث شد رژیم های این کشورها با رهبران نزدیک به تهران و آمریکا جایگزین شوند - رقابت بین ایران و عربستان نیز افزایش یافت. با ظهور بهار عربی، فرصت دیگری برای شکل دهی دوباره به خاورمیانه پدید آمد و ایران و عربستان نیز برای افزایش نفوذ خود به تلاشی همه جانبه روی آوردند. امروز، هر دو کشور در سطوح مختلفی در سوریه، یمن، لبنان و عراق سرمایه گذاری کرده اند. در هر یک از این مناقشات ایران و عربستان سعودی در یک جنگ سرد درگیر شده اند و حمایت همه جانبه ای را از متحدین خود به عمل می آوردند. پیشروی اخیر داعش که سعی دارد سوریه و عراق را از هم متلاشی کند، پرده از بنیادگرایی غیرقابل تحمل و کنترل برداشته است که سعی دارند بر اساس خطوط فرقه ای جدایی بیشتری بین مسلمانان ایجاد کنند. نیاز به تغییر در روابط بین ایران و عربستان نه یک گزینه بلکه یک ضرورت است تا پیشرفت کنونی رویدادها به سمت فرقه گرایی، افراطی گری و تروریسم بیشتر در منطقه متوقف شود.

با انتخاب حسن روحانی، رئیس جمهور میانه رو، سیاست خارجی ایران به سمت عملگرایی بازگشت و بر حفظ منافع ژئواستراتژیک تهران و در عین حال تعامل صمیمانه با بازیگران منطقه ای تأکید شد. یکی از اهداف کلیدی سیاست خارجی این دولت بهبود روابط با شورای همکاری خلیج فارس و بالاخص عربستان سعودی است.

منافع ملی ایران و عربستان در از بین بردن فرقه گرایی و نیز افراطی گری در منطقه است به همین دلیل بهبود روابط دو کشور محتمل به نظر می رسد. بهبود روابط ایران و سعودی در زمان های هرج و مرج و مناقشه مسبوق به سابقه بوده است. زمانی که در اواسط دهه ۱۹۹۰ به عنوان سفیر ایران در آلمان فعالیت می کردم به نیابت از علی اکبر رفسنجانی، رئیس جمهور وقت ایران، در تلاش برای احیای روابط دو جانبه از عربستان دیدار کردم. پس از مذاکرات فشرده با عبدالله بن عبدالعزیز، ولیعهد پادشاه عربستان، یک توافقنامه جامع تهیه کردیم که به مسائل امنیتی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی می پرداخت. این ابتکار با استقبال هر دو پایتخت مواجه شده و منجر به عادی سازی روابط تهران-ریاض تا زمان روی کار آمدن احمدی نژاد در سال ۲۰۰۵ شد. تهران و ریاض می توانند بار دیگر برنامه جامع سال ۱۹۹۶ را به جریان انداخته و بر مبارزه با افراطی گری، مهار مناقشات فرقه ای و نیز اختلافات در منطقه تأکید کنند.

ایران و عربستان سعودی، به عنوان دو قدرت منطقه ای کلیدی مسؤولیت دارند که به صورت جدی وارد فرآیند گفتگو شوند تا به

یک توافق جامع درباره مسائل تنش زا و نیز منافع مشترک برسند. احیای روابط سعودی و ایران به نفع هر دو کشور و منطقه به عنوان یک کل است - در حوزه امنیت، ثبات، سرزندگی اجتماعی اقتصادی و نیز مدیریت بحران ها در سوریه، عراق و افغانستان. این دو کشور می توانند یک کمیته دو جانبه در سطح وزرای خارجه تأسیس کنند تا حوزه های رضایت و منافع دو جانبه را در چارچوب تحولات منطقه ای روی میز آورند. مسائل مورد بحث می تواند شامل مناقشاتی که هر دو کشور در آنها درگیر هستند، نگرانی های امنیتی و نیز سیاست های منطقه ای باشد.

همکاری مشترک

باز کردن کانال هایی با نهادها مربوطه نظامی و امنیتی برای مقابله با هر نوع اطلاعات نادرست و افزایش بحث های آتی در حوزه امنیت منطقه ای، بالاخص آنهایی که منجر به خیزش تروریسم، جنگ داخلی و مناقشه فرقه ای می شوند و نیز حمل و نقل دریای نفت در دریای عرب. تهران و ریاض به عنوان مراکز اقتدار مذهبی اسلامی می توانند یک دیالوگ درون مذهبی را آغاز کنند تا تفرقه فرقه ای که در حال گسترش به تمام منطقه بوده و نیز خطر انشقاق امت اسلامی بر اساس خط بندی های فرقه ای را کاهش دهند. ایران، عربستان و آمریکا در رویدادی نادر از انتصاب حیدر العبادی به عنوان نخست وزیر جدید عراق استقبال کردند. این امر می تواند آغاز خوبی برای همکاری بین ایران و عربستان سعودی به منظور با ثبات ساختن عراق باشد.

یک شورای اقتصادی نیز می توان تشکیل داد که هدف از آن افزایش روابط تجاری بین دو کشور باشد. ایران با برخورداری از منابع انسانی قوی و بخش صنعتی خودکفای می تواند نقشی حیاتی در توسعه اقتصادی و اشتغال زایی در عربستان سعودی ایفاء کند. به همین ترتیب، دسترسی عربستان سعودی به تکنولوژی های برتر در حوزه ساخت و ساز و صنایع استخراجی می تواند برای هر دوطرف منافی در پی داشته باشد. پیوندهای به هم گره خورده فرهنگی و مذهبی بین مردم عربستان سعودی و ایران باید با دیپلماسی مردم-به-مردم احیاء شود.

با این حال، عادی سازی روابط بین ایران و عربستان سعودی در غیاب نقش سازنده آمریکا شکننده خواهد بود. آمریکا می تواند به عنوان تنها ابرقدرتی که پیوندهای نظامی گسترده ای با شورای همکاری خلیج فارس دارد، به شکل دهی دوباره دکترین امنیتی و دفاعی ریاض در برابر تهران باری رساند. نزدیکی اخیر ایران و آمریکا در چارچوب مذاکرات هسته ای ایران و گروه ۵+۱ امیدبخش شروع یک گفتگوی منطقه ای است. همگرایی منافع مشترک آمریکا، ایران و عربستان سعودی در مقابله با تروریسم، افراطی گری و فرقه گرایی یک تعهد مشترک کلیدی برای تغییر جهت به سوی روابطی مثبت و سازنده است.

<dynamic-0#####>